

Aanvullende beoordeling

Keltische talen en cultuur

Faculteit Geesteswetenschappen,
Universiteit Utrecht

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Catharijnesingel 56
Postbus 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: 030 230 3100
Fax: 030 230 3129
E-mail: info@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q524

© 2014 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUD

Rapport over de aanvullende beoordeling van de bacheloropleiding Keltische talen en cultuur van de Universiteit Utrecht.....	5
Administratieve gegevens van de opleiding	5
Administratieve gegevens van de instelling.....	5
Kwantitatieve gegevens over de opleiding	5
Samenstelling van het panel.....	5
Aanleiding en achtergrond	6
Werkwijze van het panel	6
Samenvattend oordeel van het panel.....	9
Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling.....	11
Bijlagen.....	15
Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van het panel.....	17
Bijlage 2: Beoogde eindkwalificaties	19

Dit rapport is vastgesteld op 4 december 2014.

Rapport over de aanvullende beoordeling van de bacheloropleiding Keltische talen en cultuur van de Universiteit Utrecht

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO.

Administratieve gegevens van de opleiding

Bacheloropleiding Keltische talen en cultuur

Naam van de opleiding:	Keltische talen en cultuur
CROHO-nummer:	56091
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	n.v.t.
Locatie:	Utrecht
Variant:	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2014

Administratieve gegevens van de instelling

Naam van de instelling:	Universiteit Utrecht
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

De vereiste kwantitatieve gegevens over de opleiding zijn opgenomen in Bijlage 5.

Samenstelling van het panel

Het panel dat de bacheloropleiding Keltische talen en cultuur van de Universiteit Utrecht beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. Theo D'haen, hoogleraar in de Engelse, Amerikaanse en Vergelijkende Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. Geert Booij, (emeritus) hoogleraar algemene taalwetenschap en Nederlands aan de Universiteit Leiden;
- Dr. Máire Ní Mhaonaigh, universitair docent Keltisch aan de universiteit van Cambridge en fellow en docent aan St. Johns College, Cambridge.

Het panel werd ondersteund door Adrienne Wieldraaijer-Huijzer MA, die optrad als secretaris.

De curricula vitae van de leden van het panel zijn opgenomen in Bijlage 1.

Aanleiding en achtergrond

De bacheloropleiding Keltische talen en cultuur van de Universiteit Utrecht is in januari 2013 beoordeeld door een visitatiecommissie onder leiding van prof. dr. Theo D'haen, hoogleraar in de Engelse, Amerikaanse en Vergelijkende Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven. Het panel heeft haar rapport in juni 2013 afgerond. Zij heeft een van de standaarden uit het van toepassing zijnde beoordelingskader van de NVAO (het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling) als onvoldoende beoordeeld, namelijk standaard 3 (Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties). De overige standaarden zijn als voldoende beoordeeld, en vallen om die reden buiten deze herbeoordeling.

De NVAO heeft besloten om de accreditatie van de bacheloropleiding Keltische Talen en Cultuur met een jaar te verlengen (tot en met 31 december 2015) en de opleiding een herstelperiode toe te kennen. De voorgestelde en door de NVAO aanvaarde wijzigingen bestaan uit aanpassing van de beoordelingsprocedure van de eindwerkstukken, het expliciteren en uitbouwen van een leerlijn onderzoeksvaardigheden en het vergroten van de aandacht voor theoretische vorming in de opleiding.

De Universiteit Utrecht moet uiterlijk op 31 december 2014 opnieuw accreditatie voor de opleiding aanvragen. Bij deze aanvraag voegt de Universiteit Utrecht een verslag van een beoordeling door een commissie van deskundigen van in ieder geval standaard 3. Het panel betreft in haar beoordeling de effecten van de maatregelen die in het herstelplan van de opleiding zijn beschreven.

Twee leden van het panel dat de aanvullende beoordeling uitvoert waren ook betrokken bij de beoordeling van de opleiding in januari 2013. Het panel is aangevuld met een nieuw lid, een specialist op het gebied van de Keltische talen en cultuur.

De Universiteit Utrecht heeft een beknopte notitie geschreven die de stand van zaken beschrijft na uitvoering van de maatregelen uit het herstelplan. In deze notitie is primair aandacht besteed aan de gerealiseerde eindkwalificaties, het onderwerp dat in het kader van de aanvullende beoordeling door het panel opnieuw beoordeeld is.

Werkwijze van het panel

Voorbereiding

De panelleden bestudeerden de door de opleiding geproduceerde notitie. Naast de notitie lazen de panelleden alle bacheloreindwerkstukken uit het studiejaar 2013-2014. In totaal heeft het panel 14 bacheloreindwerkstukken bestudeerd.

Het panel heeft de eindwerkstukken bestudeerd van de studenten met de volgende studentnummers:

3593061	3851729	3495248
0482625	3752178	3858510
3340562	3546551	3587886
3765105	3583597	3687694
3662896	3483797	

Daarnaast heeft het panel de volgende documenten bestudeerd:

- Deelproject 'Toetsing in basispakketten'. Een evaluatie;
- Rapport Examencommissie TCL: Toetsing in het eerste basispakket;
- Beoordeling BA eindwerken Keltische talen en cultuur, 2013-2014.

Rapportage

Op basis van de bevindingen heeft de secretaris een conceptrapport opgesteld. Na vaststelling van het conceptrapport door de panelleden is deze aan de opleiding voorgelegd ter toetsing van feitelijke onjuistheden. Het commentaar van de opleiding is met de voorzitter en, indien nodig, met de overige commissieleden besproken. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Beslisregels

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. 22 november 2011) heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont over de volle breedte een acceptabel niveau.

Goed

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte uit boven de gangbare basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte ver uit boven de gangbare basiskwaliteit en geldt als een (inter)nationaal voorbeeld.

Samenvattend oordeel van het panel

Het panel beoordeelt de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Keltische talen en cultuur:

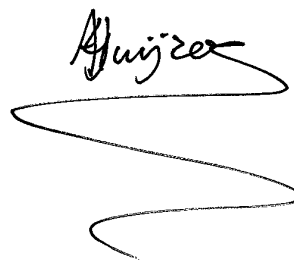
Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	<i>voldoende</i>
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	<i>voldoende</i>
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

De voorzitter en de secretaris van het panel verklaren hierbij dat alle leden van het panel kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 4 december 2014.

Prof. dr. Theo D'haen
Vorzitter

Adrienne Wieldraaijer-Huijzer MA
Secretaris

Behandeling van standaard 3 uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

Bevindingen en aandachtspunten 2013

In januari 2013 concludeerde het panel dat de toetsing in de opleiding Keltische talen en cultuur adequaat is. De toetsen sluiten aan op de beoogde leerdoelen, weerspiegelen het juiste niveau en de toetsvragen zijn helder geformuleerd. De beoordeling is eerlijk en inzichtelijk en studenten zijn tevreden over de feedback die zij ontvangen.

De faculteit Geesteswetenschappen had ten tijde van de visitatie belangrijke stappen gezet in het vormgeven van een transparant toetsbeleid, gericht op kwaliteitsborging van de toetsing. Het panel was positief over het functioneren van de examencommissie, die ondanks de beperkte omvang en middelen, regelmatig de inhoud van de toetsing bestudeert en steekproefsgewijs eindwerken beoordeelt.

Het panel stelde in januari 2013 echter ook vast dat de examencommissie met deze werkwijze nog niet in staat was om het gerealiseerd eindniveau voldoende te borgen. Uit haar eigen steekproef van eindwerkstukken concludeerde zij dat een deel van de studenten weinig blij gaf van de beheersing van algemene academische en wetenschappelijke schrijf- en onderzoeksvaardigheden. In een aantal eindwerkstukken ontbrak het aan een duidelijke probleemstelling, een heldere verantwoording van onderzoeksmethoden en een discussie en conclusie op basis van literatuur en onderzoeksresultaten. Het panel adviseerde de opleiding daarom om het onderwijs in algemeen historisch taalkundige en letterkundige theorievorming, wetenschappelijke vorming, de onderzoekscyclus en onderzoeksvaardigheden steviger en explicieter in het curriculum te verankeren. Daarnaast adviseerde ze de opleiding gebruik te maken van een beoordelingsformulier met duidelijke criteria zodat een expliciete beoordeling op onderzoeks- en schrijfvaardigheden beter geborgd zou worden.

Bevindingen 2014

Beoordelingsprocedure eindwerkstukken en gerealiseerd eindniveau

De opleiding heeft naar aanleiding van het visitatierapport en de aanbevelingen van het panel de beoordeling van bacheloreindwerkstukken aangescherpt en de theoretische vorming en de leerlijn onderzoeksvaardigheden in het curriculum versterkt. Het bacheloreindwerkstuk wordt door minimaal twee docenten onafhankelijk beoordeeld. Bij een eindcijfer gelijk aan of lager dan 6.5, wordt een hoogleraar op het betreffende vakgebied ingeschakeld als derde beoordelaar. Dit gebeurt ook als een of beide beoordelaars twijfelen aan een voldoende, of als er een verschil van meer dan één punt is tussen de twee beoordelingen.

Conform de aanbeveling van het panel maakt de opleiding gebruik van het standaard beoordelingsformulier voor bacheloreindwerkstukken dat voor alle opleidingen binnen de faculteit Geesteswetenschappen geldt. Het gebruik van een standaard beoordelingsformulier dat elk eindwerkstuk beoordeelt op een aantal cruciale onderdelen uit de onderzoekscyclus heeft naar het oordeel van het panel geleid tot een grotere transparantie en vergelijkbaarheid van behaalde resultaten en een grotere helderheid wat betreft de basis waarop een eindoordeel tot stand is gekomen.

Het panel concludeert uit bestudering van de eindwerkstukken en de bijbehorende ingevulde beoordelingsformulieren uit het studiejaar 2013-2014 dat er nu streng op wordt toegezien dat alle eindwerken een adequate vraagstelling, verantwoording van de gehanteerde methoden en technieken, wetenschappelijke onderbouwing, conclusie en bibliografie bevatten. De

werkstukken worden naar behoren beoordeeld, het panel wijkt in de becijfering niet of nauwelijks af van de door de opleiding toegekende cijfers. Het beoordelingsformulier is goed uitgewerkt en bevat duidelijke beoordelingscriteria. Het panel merkt wel op dat er grote verschillen zijn in de mate waarin studenten schriftelijk feedback ontvangen: het inhoudelijke commentaar op sommige formulieren was erg beknopt, terwijl andere wel uitgebreide en constructieve feedback bevatten.

In de stand van zaken notitie wordt toegelicht dat de examencommissie Keltische talen en cultuur per september 2013 is samengevoegd met de examencommissies voor de afzonderlijke talenopleidingen met als doel intervisie te bevorderen en de examencommissies te professionaliseren. Het panel vindt dit een verstandige keuze en heeft met waardering kennisgenomen van de recente activiteiten van de examencommissie om de kwaliteit van de toetsen en het afstuderen te borgen.

Het panel stelt vast dat deze sterk verbeterde situatie mede te danken is aan de invoering van een aantal facultaire maatregelen bij de opleiding betreffende kwaliteitsborging. Zij heeft veel waardering voor de bundeling van krachten binnen de faculteit en de grondige en zorgvuldige wijze waarop de verbetermaatregelen zijn vormgegeven en ingevoerd.

Aanpassingen curriculum

Het panel heeft met instemming vastgesteld dat de opleiding het onderwijs in wetenschappelijke vorming en verslaglegging aanzienlijk versterkt heeft. De opleiding heeft twee verdiepingspakketten en een serie methodencursussen ingevoerd. Het panel is verheugd dat de opleiding hiervoor gedeeltelijk gebruik heeft gemaakt van buiten de opleiding aanwezige expertise, door studenten te laten kiezen uit drie methodencursussen die door experts binnen de eigen faculteit worden verzorgd. De verdiepingspakketten - studenten kunnen kiezen uit een historisch letterkundig of een historisch taalkundig pakket - bestaan uit vier cursussen van 7,5 EC waarin studenten vertrouwd raken met theoretische concepten en onderzoeksvaardigheden aanleren. In het herstelplan heeft de opleiding de inhoud van de cursussen uitgebreid beschreven, en tevens inzichtelijk gemaakt in welke bestaande cursussen bepaalde onderzoeksvaardigheden aan bod komen. Het panel is ervan overtuigd dat het curriculum na deze aanpassingen studenten beter voorbereidt op het schrijven van een proeve van wetenschappelijke bekwaamheid aan het einde van hun bachelorstudie.

Overwegingen

Het panel heeft na bestudering van de stand-van-zaken-notitie vastgesteld dat de maatregelen uit het herstelplan zorgvuldig zijn uitgevoerd. Opleiding en faculteit hebben de krachten gebundeld en stevig ingezet op versterking van de kwaliteitsborging. Door aansluiting en samenwerking met andere opleidingen binnen de faculteit heeft de opleiding het aanbod in moderne theorievorming op zowel letterkundig als taalkundig vlak aanzienlijk kunnen vergroten.

De opleiding heeft de beoordelingsprocedure voor de eindwerkstukken evident verbeterd, en de eigen beoordelingscriteria duidelijk aangescherpt. Onderzoeksvaardigheden en theoretische vorming maken prominenter deel uit van het curriculum. Het panel is overtuigd dat het aangepaste curriculum studenten beter voorbereidt op het doen van onderzoek en het schrijven van een wetenschappelijk eindwerkstuk. Uit bestudering van de eindwerken uit het studiejaar 2013-2014 concludeert het panel dat de beoordelingen adequaat zijn en dat studenten de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Conclusie

Bacheloropleiding Keltische talen en cultuur: het panel beoordeelt Standaard 3 als ‘voldoende’.

Bijlagen

Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van het panel

Prof. dr. Th. (Theo) D'haen (voorzitter van het panel) is sinds 2002 hoogleraar in Engelse en Vergelijkende Literatuurwetenschap aan de KU Leuven. Hij behaalde in 1981 zijn doctorstitel aan de Universiteit van Massachusetts, Amherst. Van 1987 tot 2005 was hij hoogleraar Engelse Letterkunde aan de Universiteit Leiden en daarvoor doceerde hij aan de Universiteit Utrecht. D'haen bekleedde aan de Universiteit Leiden en de Katholieke Universiteit Leuven diverse bestuurlijke functies, waaronder die van departementshoofd en vice-decaan. Verder was hij gasthoogleraar aan de Sorbonne (2004), Wenen (2011) en Harvard (2007), waar hij eveneens senior research fellow was (2011). D'haen heeft vele wetenschappelijke publicaties op zijn naam staan en was voorzitter van FILLM (2008-2011). Hij is redacteur van *The European Review* en adviseur van enkele internationale uitgeverijen. Hij was of is nog steeds als commissielid betrokken bij the International Comparative Literature Association, the International American Studies Association en als bestuurslid bij the Academia Europaea.

Prof. dr. G. E. (Geert) Booij is emeritus hoogleraar taalwetenschap aan de Universiteit van Leiden (2005-2012). Hij promoveerde na een studie Nederlands en Algemene Taalwetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen (1965-1971) in 1977 aan de Universiteit van Amsterdam waar hij Nederlandse taalkunde doceerde van 1971-1981, en werd in 1981 benoemd tot hoogleraar Algemene Taalwetenschap aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Voorts is hij gasthoogleraar geweest aan de universiteiten van Massachusetts (Amherst), Madison (Wisconsin), Christchurch (Nieuw Zeeland), aan Harvard University en aan de Freie Universität Berlijn. Hij was decaan van de Faculteit der Letteren van de VU (1988-91, 1998-2002) en de Universiteit Leiden (2005-2007). Hij bekleedde diverse bestuurlijke functies, waaronder in de Stichting Taalwetenschap en in het Gebiedsbestuur Geesteswetenschappen van NWO. Booij heeft vele wetenschappelijke publicaties op zijn naam staan op het gebied van fonologie, morfologie en de structuur van lexicale kennis. Daarnaast was hij redacteur van het tijdschrift *Spektator*, is hij oprichter en redacteur van het tijdschrift *Morphology* en adviseur van enkele internationale uitgeverijen.

Dr. M. (Máire) Ní Mhaonaigh is universitair docent Keltisch aan de universiteit van Cambridge en fellow en docent aan St. Johns College, Cambridge. Na een studie aan de universiteiten van Aberystwyth en Bonn promoveerde ze in 1994 aan de Nationale Universiteit van Ierland. Ze was onderzoeker aan het Dublin Institute for Advanced Studies (1992-1994) en maakt momenteel deel uit van het bestuur van dit instituut. Ní Mhaonaigh heeft veel gepubliceerd over verschillende aspecten van Keltische talen, de Keltische literatuur en geschiedenis en is een van de editors van de Boydell and Brewer's serie 'Studies in Celtic History'. Ze was fellow bij de Alexander van Humboldt Stichting aan de universiteiten van Munchen en Marburg (2002-2003) en Bonn (2007). Op dit moment geeft ze leiding aan een UK-Arts and Humanities Research Board project ter ontwikkeling van een elektronisch woordenboek van het Iers (www.dil.ie). Ze is hoofdonderzoeker van het project 'Converting the Isles' dat wordt gefinancierd door het Leverhulme Fonds.

Bijlage 2: Beoogde eindkwalificaties

Afgestudeerden in de bacheloropleiding Keltische talen en cultuur:

1. Beschikken over aantoonbare kennis van en inzicht in de kernelementen van de Keltische studiën, met name op het gebied van de Middeleeuws Ierse en Welshe taalkunde, letterkunde en cultuur. Zij beschikken over een brede algemene kennis van de Keltische talen en culturen, ook over de grenzen van het Middeleeuwse Iers en Welsh heen. Zij bezitten passieve kennis van de Oud-Ierse en Middel-Welshe taal op gevorderd niveau, alsmede kennis van de methoden en resultaten van de historische letterkunde en/of historische taalkunde van deze talen, eveneens op gevorderd niveau. Zij hebben kennis gemaakt met een aantal van de nieuwste ontwikkelingen binnen de discipline (Dublin-descriptor: kennis en inzicht).
2. Hebben vaardigheden verworven die hen in staat stellen om de verworven kennis en inzicht op een professionele, bij de discipline passende manier toe te passen, om standpunten te formuleren en die te onderbouwen met argumenten. Zij beschikken over de kennis en vaardigheden die nodig zijn om bij te dragen aan oplossingen van problemen op het gebied van de discipline (Dublin-descriptor: toepassen kennis en inzicht).
3. Hebben vaardigheden verworven die hen in staat stellen om, op basis van een vraag of een probleem op het gebied van de discipline, relevante gegevens te identificeren en te verzamelen en die te interpreteren met het doel zich een oordeel te vormen. Dat oordeel is mede gebaseerd op een afweging van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en/of ethische aspecten (Dublin-descriptor: oordeelsvorming).
4. Hebben vaardigheden verworven die hen in staat stellen om informatie over en uit de discipline, ideeën en oplossingen voor problemen over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten (Dublin-descriptor: communicatie).
5. Hebben leervaardigheden verworven die noodzakelijk zijn voor een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt (Dublin-descriptor: leervaardigheden).
6. Het eindniveau van de onderzoeksvaardigheden die via (1), (2) en (3) verworven zijn, komt tot uitdrukking in het bacheloreindwerkstuk.